

Nota tècnica nº. 21 | 3 d'octubre de 2019 | Oficina Comerç i Territori – PATECO

Informe Anual de la Distribució Comercial en la Comunitat Valenciana 2018 i avanç 2019.

El comerç detallista destaca entre les activitats econòmiques de servicis per la seua gran capacitat de dinamització de l'economia en la Comunitat Valenciana.

El comerç detallista té un paper rellevant per a l'economia de la Comunitat Valenciana, tant pel teixit empresarial que integra com per la seua capacitat d'interactuar i impulsar altres activitats econòmiques.

El teixit empresarial del comerç al detall de la Comunitat Valenciana integra 49.116 empreses, el 13,8% del teixit empresarial i 61.616 punts de venda detallista, segons les dades de l'Informe Anual de la Distribució Comercial de la Comunitat Valenciana 2018.

Les vendes en el comerç detallista s'han estabilitzat (-0,02%) durant l'any 2018 i han mostrat un canvi de tendència després de quatre anys de creixement continuat.

La desacceleració econòmica i l'augment de la incertesa des de finals de l'any 2018 han incidit en la pèrdua de confiança del consumidor. Esta situació ha ralentitzat la despesa en consum per part de les famílies, la qual cosa justifica l'estancament de les vendes.

Les vendes han evolucionat de forma desigual en els distints grups de productes. El grup d'alimentació ha aconseguit una xifra de negoci positiva (+0,4%), en tant que el grup de productes ocasionals ha evolucionat en negatiu (-0,5%). Dins dels productes ocasionals, la partida de béns d'equipament de la llar és la que ha experimentat una millor evolució de les seues vendes (4,5%). Este increment es justifica perquè les famílies van reduir la seua taxa d'estalvi a mínims històrics durant l'any 2018 i han destinat part d'estos estalvis al consum de béns duradors: mobles, electrodomèstics, entre altres béns. D'esta manera s'ha canalitzat la demanda embassada, que romania estancada des del període de crisi.

Per modes de distribució, només les vendes d'empreses unilocalizadas han registrat taxes negatives (-0,7%), el que succeeix des de 2017. De la resta, destaca l'augment de vendes de les grans cadenes (2,4%).

El comerç al detall contribueix al creixement de l'ocupació per quint any consecutiu. Ha finalitzat l'any 2018 amb 210.983 afiliacions a la Seguretat Social i ha superat ja les xifres de 2008 prèvies a la crisi (209.381 afiliacions).

Els treballadors autònoms tenen un paper important en el comerç detallista. L'any 2018, este col·lectiu ha aconseguit 59.263 afiliacions, el 28,1% del total de les afiliacions en el comerç detallista. A pesar de la important presència d'este col·lectiu, el nombre d'afiliacions ha descendit un 2,3% durant l'any.

Els treballadors per compte d'altri han finalitzat l'any 2018 amb 151.720 afiliacions. Este col·lectiu ha augmentat el seu nombre d'afiliacions un 3,4% i lidera la creació d'ocupació en el comerç detallista. Esta tendència reflectix un canvi en l'estructura de l'ocupació, en el que progressivament tenen més presència els assalariats a temps parcial.

Els perfils de treballadors mostren una presència significativa de dones (61,3%), de jòvens menors de 30 anys (18,4%) i de persones majors de 45 anys (39,2%) comparada amb l'economia en el seu conjunt.

L'oferta comercial.

L'any 2018 es va censar 61.616 locals comercials en la Comunitat Valenciana.

L'evolució de l'oferta comercial mostra un lleuger descens del nombre de locals. Per formats comercials, la botiga d'alimentació especialitzada ha perdut un 2,8% de locals, al mateix temps que s'ha reduït la quota de mercat en alimentació fresca, on mantenia el major protagonisme. Paral·lelament, els formats de lliure servici s'han mostrat dinàmics i han augmentat la seua oferta en la Comunitat Valenciana en 90 locals. Este format comercial mostra una tendència a la convergència de tipologies (supermercats, autoserveis de descompte, etc.) on preval la proximitat, els servicis al client i la millora de la qualitat dels productes, especialment els frescos.

El format de centres comercials, al llarg de l'any 2018 ha incorporat dos nous equipaments, que suposen la incorporació de 77.122 metres quadrats de SBA: Vida Nova Parc (Sagunt) i Estepark (Castelló de la Plana) .

Així mateix, s'ha ampliat l'oferta del parc comercial Alfafar Parc. La classificació de l'oferta comercial per grandària reflectix el predomini de xicotet comerç, amb un 96,7% de locals amb menys de 10 empleats. En este conjunt es distingeixen els locals amb grandària entre 3 i 9 empleats, el número dels quals ha crescut, així com els de menys de 3 empleats, que estan immersos en una situació d'estancament.

El comerç electrònic.

El nombre de locals «no realitzat en cap establiment comercials», on s'emmarquen els negocis online, ha crescut un 3,9% durant l'any 2018, dada que reflectix el bon moment que està experimentant este canal.

Les compres en el comerç minorista per Internet aconseguixen un de cada quatre euros de la facturació global del comerç electrònic en 2018.

Els productes d'equipament personal (roba, calçat i complements) són els que major xifra de negoci generen. Li segueixen les vendes d'altres béns ocasionals (articles de regal, flors, llavors, plantes, animals de companyia, entre altres). Ambdós grups concentren quasi la mitat de les vendes online de negocis detallistes (46,1%).

L'augment de la despesa de les llars de la Comunitat Valenciana i dels turistes han contribuït a mantindre les vendes del comerç al detall en 2018.

La partida de despesa que els residents de la Comunitat Valenciana destinen a l'adquisició de productes en el comerç al detall ha ascendit en 2018 a 17.560 milions d'euros i representa el 31,0% de la despesa total dels residents en béns i serveis.

Esta partida de despesa destinada a realitzar compres en el comerç al detall va augmentar un 6,2% respecte a l'any 2017, mostrant la recuperació de la despesa dels residents de la Comunitat Valenciana. No obstant això, esta quantia encara és inferior a la de 2008, la qual cosa demostra que el nivell de despesa no ha aconseguit els nivells previs a la crisi econòmica.

El turisme ha dinamitzat les vendes del comerç detallista. En 2018, la Comunitat Valenciana ha rebut 28,4 milions de turistes i s'han registrat més de 177 milions de pernoctacions.

Els turistes han realitzat una despesa en els establiments comercials detallistes estimat en 1.549 milions d'euros, aproximadament el 12,3% de la despesa total realitzat en el destí.

Reptes per al comerç: 2019-2020.

Durant el transcurs de l'any 2019 s'estan produint una sèrie de canvis en l'entorn econòmic que estan incidint en la demanda i en el consum i poden repercutir en la marxa de les empreses del comerç al detall.

El fre al creixement econòmic¹ registrat en 2019, unit al clima d'incertesa econòmica, han suposat una pèrdua de confiança del consumidor² de fins a -5,8 punts en el tercer trimestre de 2019.

Durant el segon trimestre de l'any, la renda disponible familiar ha augmentat un 5,8% i la despesa en consum final ha crescut un 2,1%. Per la seua banda, la taxa d'estalvi ha augmentat 2,7 punts més que el mateix trimestre de l'any anterior³.

Paral·lelament la compravenda de vivendes⁴ ha reduït el ritme de creixement al llarg de 2019, amb una variació de 0,6% anual. Esta situació es reflectix en la despesa en béns duradors, després de l'absorció de la demanda embassada i també en les vendes del comerç al detall de productes d'equipament de la llar, que han disminuït lleugerament el seu creixement.

No obstant això, el comerç al detall ha continuat creant ocupació, de manera que en el transcurs de temps entre gener i agost de 2019 s'han computat 8.459 afiliacions més i l'ocupació ha crescut un 2% respecte a l'any anterior⁵.

---

¹ INE: Comptabilitat Nacional Anual d'Espanya: agregats per branca d'activitat.

² Comissió Europea.

³ INE. Comptabilitat Nacional Anual d'Espanya: agregats per branca d'activitat.

⁴ Previsions del Banc d'Espanya.

⁵ Seguretat Social.

D'altra banda, els empleats de botigues i magatzems són ocupacions en expansió situades entre les deu més demandades per microempreses i pimes, segons diversos estudis del mercat laboral⁶.

Les previsions apunten que el consum continue contribuint al creixement, motivat per l'evolució positiva del mercat de treball, encara que a menor ritme⁷.

A més, el turisme continua sent un motor econòmic clau en la Comunitat Valenciana, i les últimes dades confirmen un augment de l'arribada de turistes tant nacionals com estrangers i de la despesa que realitzen. Este col·lectiu incideix directament en les compres en el comerç i indirectament a causa del turisme de segona residència (restauració, oci i equipament de la llar). Estes dades anteriors justifiquen una certa recuperació de les vendes en el comerç detallista des de juny.

Respecte a l'oferta comercial, es preveu que continue el procés de reajustament, encara que amb menors pèrdues d'empreses i locals i un cert increment de la grandària empresarial.

Quant a l'evolució del comerç urbà, s'observa un procés de substitució de l'activitat econòmica en els eixos urbans, que van perdent teixit comercial enfront de l'augment d'activitats de servicis, entre les que destaquen locals de restauració, clíniques veterinàries, immobiliàries, acadèmies de formació, centres de fotografia i disseny gràfic, clíniques metgesses i odontològiques, etc.

---

⁶ Ransdtad-CEPYME. Anuari del mercat laboral de les PIMES.

⁷ Previsions del Banc d'Espanya.